

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/103/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712209798
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jamrich
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5712209798.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Jamricha a členov senátu JUDr. Gabriely Veselovej a JUDr. Dagmar Cabadajovej, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko s.r.o., so sídlom Údernícka 5, 851 10 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpená TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Údernícka 5, 851 01 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému v rade: 1/ R. Y., nar. XX.XX.XXXX, 2/ Z. Y., nar. X.X.XXXX, obidvaja bytom A. Y. XX, XXX XX J., obidvaja právne zastúpení JUDr. Andrej Cifra, advokát, so sídlom J. X. X/A, XXX XX S., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, IČO: 42 176 778, Námestie Legionárov 5, 080 01 Prešov, právne zastúpené JUDr. Andrej Cifra, advokát, so sídlom J. X. X/A, XXX XX S., v konaní o zaplatenie 6.052,71 eur s príslušenstvom a o vzájomnom návrhu žalovaných v rade 1/ a 2/, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Martin č.k. 9C/155/2013-296 zo dňa 12.11.2015, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd I. stupňa.

odôvodnenie:

Okresný súd Martin rozsudkom č.k. 9C/155/2013-296 zo dňa 12.11.2015 zamietol žalobu žalobcu a rovnako zamietol aj vzájomný návrh žalovaných v 1/ a 2/ rade. O trovách vyslovil, že o nich rozhodne samostatným uznesením do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

V odôvodnení rozsudku uviedol, že podanou žalobou sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 6.052,71 eur s príslušenstvom a trov konania na tom skutkovom a právnom základe, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávky uzavretej podľa § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) zo dňa 18.12.2008 medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a.s. a žalobcom postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovaným. Postupca a žalovaní v rade 1/ a 2/ uzatvorili dňa 20.5.2003 zmluvu č. 351661388, ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky postupcu v znení ich dodatkov. Na základe uvedenej zmluvy SLSP, a.s. poskytla žalovaným v rade 1/ a 2/ peňažné prostriedky. Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania peňažných prostriedkov, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti sú upravené v zmluve a vo Všeobecných obchodných podmienkach. Vzhľadom k tomu, že žalovaní v rade 1/ a 2/ neplnili v stanovených termínoch splátky, čím porušili svoju povinnosť podľa zmluvy, postupca odstúpil od zmluvy a vyzval žalovaných na úhradu dlžnej sumy. Pohľadávka žalobcu ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky predstavovala sumu 6.052,71 eur, ktorá pozostávala z istiny 5.561,27 eur, úroku z omeškania vo výške 491,44 eur. Žalovaný v rade 1/ uznal vyššie uvedený záväzok v dohode o uznaní záväzku, zároveň uznal aj náklady inkasného konania, ktoré si žalobca v tomto konaní neuplatňuje. Žalobca si v tomto konaní uplatňuje ďalej zákonný úrok z omeškania od 21.5.2011, t.j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky resp. po dni riadnej splatnosti úveru podľa prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok. Dňa

3.4.2013 oznámil vstup do konania vedľajší účastník Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS. Tento vzniesol námietku premlčania a poukázal na to, že žalobcom predložená dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznanie záväzku je formulár, ktorý vopred pripravil veriteľ pre dlžníka, ktorý nemal žiadnym spôsobom možnosť ovplyvniť jej obsah. Takáto predformulovaná dohoda predstavuje neprijateľné zmluvné podmienky a to predĺženie premlčacej lehoty formou uznania dlhu a rozhodcovskú doložku. Ako neprijaté sú obe zmluvné podmienky obsiahnuté vo formulári zo dňa 25.2.2010 absolútne neplatné. Prehlásenie dlžníka o vedomosti premlčania dlhu je sofistikované „skryté“ do dohody o splátkach v bode 3, pričom by malo byť súčasťou uznania záväzku v bode 2 dohody. Uzatvorenie takejto dohody je aj v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, pretože pri uzatváraní tejto dohody neboli dodržané princípy dobromyseľnosti, čestnosti a žalobcom boli využitý omyl a lesť v snahe dosiahnuť uznanie premlčaného záväzku spotrebiteľa, resp. predĺženie premlčacej doby. Ďalej poukázal na to vedľajší účastník, že žalobca podal žalobu 29.6.2012, jeho nárok sa stal splatným riadne v čase pred 29.6.2009, a preto je ako celok premlčaný. Z tohto dôvodu vznáša námietku premlčania a žiada žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

Vedľajší účastník podaním zo dňa 4.6.2014, resp. žalovaní v 1/ a 2/ rade podali návrh a žiadali súd, aby pripustil tento vzájomný návrh, v ktorom určí, že zmluvné podmienky v časti zmluvných podmienok uvedených v zmluve o splátkovom úvere č. 0351661388 zo dňa 20.5.2003 a vo Všeobecných obchodných podmienkach, ktoré sú súčasťou zmluvy o splátkovom kalendári zo dňa 20.5.2003, ktorú žalovaný v rade 1/ a 2/ uzavrel s právnym predchodcom žalobcu ako neprijateľné zmluvné podmienky. Zároveň špecifikovali, ktoré podmienky navrhujú, aby súd určil ako neprijateľné zmluvné podmienky, a teda vyslovil ich neplatnosť.

Súd prvého stupňa vec správne posúdil podľa ustanovení zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 524 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách a § 39 Občianskeho zákonníka a § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Vykonaným dokazovaním súd prvého stupňa mal preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu SLSP a.s. a žalovanými v rade 1/ a 2/ vznikol spotrebiteľský vzťah uzavretím zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 20.5.2003. Išlo o dočasné poskytnutie finančných prostriedkov, ktoré sa žalovaní v rade 1/ a 2/ ako spotrebiteľia zaviazali veriteľovi vrátiť. Súd prvého stupňa považoval predmetnú zmluvu za typovú, vyhotovenú pre širší okruh spotrebiteľov. Na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere bol žalovaný v rade 1/ a 2/ poskytnutý úver, ktorý sa zaviazali v pravidelných mesačných splátkach splácať. Ďalej súd mal preukázané, že medzi žalobcom a SLSP a.s. bola dňa 18.12.2008 uzavretá zmluva o postúpení pohľadávok č. 0088/1787/2008/1CE, na základe ktorej mala byť na žalobcu postúpená aj pohľadávka uplatnená v tomto konaní, čo vyplynulo z Prílohy č. 1 k tejto zmluve. Zároveň právny predchodca žalobcu oznámil žalovaným v rade 1/ a 2/ postúpenie pohľadávky. Žalovaní v rade 1/ a 2/, ako aj vedľajší účastník konania až v podaní, ktoré bolo doručené súdu 23.9.2015 namietali, že došlo k porušeniu ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a je nutné posudzovať úkon postúpenia z pôvodného veriteľa na žalobcu, ako neplatný právny úkon podľa § 39 OZ v dôsledku čoho nemohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky. Súd prvého stupňa v konaní nemal preukázané, že došlo k platnému postúpeniu pohľadávky uplatnenej v predmetnom konaní, keď podľa ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči banke, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo i len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom. Z uvedeného vyplýva, že predpokladom postupiteľnosti pohľadávky v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách je, aby bol klient s jej plnením v omeškaní aspoň 90 dní a aby banka na jej splnení klienta písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené,

pohľadávka banky nie je postupiteľná, a teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, v priamom rozpore so zákonom. Keďže žalobca svoje nároky voči žalovaným odvodzuje zo zmluvy, ktorú žalovaný uzavrel so SLSP a.s., teda bankou poskytujúcou úvery na základe bankovej licencie, tieto nároky mal žalobca získať postúpením. Preto súd sa zaoberal otázkou, či zistený skutkový stav opodstatňuje záver, že postúpenie je voči dlžníkovi platné a účinné. V tejto súvislosti súd vychádzal z ust. § 525 ods. 1 OZ, podľa ktorého postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Vyššie uvedené ustanovenie zakazuje postúpiť okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Podľa názoru súdu pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať za takýto druh pohľadávok. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú totiž neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. zákona o bankách, ako aj obsiahle bankové tajomstvo. Tieto požiadavky a povinnosti nevyplývajú pre banku zo zmluvy s klientom, ale priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky z banky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa takýmto podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom - postupníkom a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom - postupcom (bankou) a dlžníkom. Preto podľa záveru prvostupňového súdu treba principiálne vychádzať z toho, že ust. § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka. Vzhľadom na uvedenú zákonnú výlukú ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenie určitých vyššie uvedených podmienok, ktorých splnenie však súd v danom konaní preukázané nemal. Postúpenie pohľadávky v danom prípade tak bolo v priamom rozpore s ustanovením § 525 ods. 1 OZ. Účelom uvedeného ustanovenia je totiž okrem iného aj ochrana dlžníka pred tým, aby jeho dlh v prípadoch uvedených v cit. ustanovení prešiel na inú osobu než toho veriteľa, voči ktorému pôvodne vznikol. Kým teda v iných prípadoch neplatnosti zmluvy o postúpení (napr. kvôli nedostatočnej identifikácii pohľadávky) sa účinky tejto neplatnosti prejavia len medzi postupcom a postupníkom, no voči dlžníkovi je takéto postúpenie podľa § 526 ods. 2 OZ účinné, ak mu ho oznámi postupca, v prípadoch uvedených v § 525 OZ, ani prípadné oznámenie postupcu v zmysle § 526 OZ, nemá voči dlžníkovi žiadne účinky. Dlžník teda nie je povinný plniť postupníkovi bez toho, aby bol oprávnený domáhať sa preukázania zmluvy o postúpení. Z uvedeného teda vyplýva absolútna neplatnosť postúpenia, pričom postupca v súdnom konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, je povinný v zmysle § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tvrdiť a dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku, pričom musí preukázať, že klient si výzvu aj prevzal, a zároveň že klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka. Žalobca do konania nedoložil žiadne dôkazy, ktoré by preukazovali splnenie týchto podmienok, ktoré vyžaduje zákon o bankách v súvislosti s postúpením pohľadávok, pričom zákon vyžaduje na ich splnenie písomnú formu. Z ust. § 92 ods. 8 zákon o bankách vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Dôvodová správa k ust. § 92 ods. 7 zákona o bankách (nakoľko pôvodne išlo o § 92 ods. 7) uvádza, že uvedené ustanovenie upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Pokiaľ teda Slovenská sporiteľňa, a.s. postúpila zmluvou zo dňa 28.03.2013 predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu žalobcovi, postupovala v rozpore s ust. § 92 ods. 8. , keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver, resp. nedošlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti, Slovenská sporiteľňa, a.s. nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov inému subjektu. Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 28.03.2013 je preto neplatným právnym úkonom aj v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol a to z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu v konaní.

Vzhľadom na skutočnosť, že súd žalobu žalobcu zamietol z dôvodu jeho nedostatku aktívnej legitímácie, uvedené sa odrazilo potom aj na rozhodovaní v súvislosti so vzájomným návrhom žalovaných v 1/ a 2/ rade. Žalovaní v 1/ a 2/ rade podali v zmysle ust. § 97 O.s.p. vzájomný návrh, v ktorom žiadali, aby súd rozsudkom určil časť zmluvných podmienok uvedených v zmluve o splátkovom úvere č. 03516613 88 zo dňa 20.5.2003 a vo všeobecných obchodných podmienkach, ktoré boli súčasťou zmluvy o splátkovom úvere za neplatné z dôvodu ich neprijateľnosti. Súd sa nemohol zaoberať samotnou zmluvou o splátkovom úvere, jej všeobecnými obchodnými podmienkami a v rámci týchto právnych úkonov, podmienok, ktoré boli v nich upravené a rozhodovať o týchto podmienkach vo vzťahu k žalobcovi ako

účastníkovi, ktorý nebol aktívne legitimovaný v konaní. Preto z uvedeného dôvodu súd vzájomný návrh žalovaných v 1/ a 2/ rade v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania súd rozhodne podľa ust. § 151 ods. 1,3 O.s.p. do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie. V odvolaní vytýkal prvostupňovému súdu nesprávne rozhodnutia z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia a nedostatočne zisteného skutkového stavu. Zdôraznil, že v konaní predložil relevantné oznámenie postupcu odporcom o postúpenej pohľadávky, ktoré bez ďalšieho zakladajú aktívnu legitimáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd mal preto povinnosť z týchto oznámení vychádzať. Odvolateľ sa nestotožňuje s právnym názorom súdu, v zmysle ktorého pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať za taký druh pohľadávok, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil, a preto spadajú pod ust. § 525 ods. 1 OZ. Odvolateľ má za to, že v spore uniesol dôkazné bremeno a svoju aktívnu legitimáciu preukázal oznámením postupcu o postúpení pohľadávok. Navrhovateľ zastáva názor, že mu vznikol nárok na úhradu uplatnených splátok spolu s príslušným úrokom z omeškania z každej splátky odo dňa nasledujúceho po splatnosti každej splátky až do zaplatenia. Pokiaľ ide o otázku aktívnej legitimácie navrhovateľa a platné postúpenie pohľadávky, predmetnú skutočnosť navrhovateľ preukázal predloženými oznámeniami o postúpení pohľadávky zo strany postupcu, ako aj zmluvou o postúpení pohľadávok. Preto navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil a návrhu vyhovel, resp. aby ho zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie.

K podanému odvolaniu sa písomne vyjadrili žalovaní v 1/ a 2/ rade, ktorí navrhli rozsudok okresného súdu potvrdiť ako vecne správny.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu ustanovenom v § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a podľa ust. § 156 ods. 3 O.s.p. vyhlásil rozsudok, ktorým napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa ust. § 219 ods. 1,2 O.s.p. potvrdil.

Podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ust. § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo uviedol odvolateľ, dospel k záveru, že okresný súd dostatočne zistil skutkový stav veci, vec správne právne posúdil tým, že použil správne ustanovenia právnych predpisov. Nie sú preto splnené zákonné podmienky pre zmenu, resp. zrušenia napadnutého rozsudku okresného súdu tak, ako sa toho domáhal žalobca podaným odvolaním. Rozsudok okresného súdu je náležite odôvodnený v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p., odôvodnenie rozsudku je jasné, zrozumiteľné a presvedčivé, je z neho dostatočne zrejmé, na základe akých preukázaných dôkazov okresný súd vo veci rozhodol a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. S poukazom na uvedené, keďže sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, s jeho skutkovými zisteniami a právnymi závermi, nemohol prisvedčiť argumentom odvolateľa, na ktorých založil svoje odvolanie, a preto rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny, keď s poukazom na uvedené ďalšie odôvodnenie rozhodnutia nevyhotovuje.

Keďže súd prvého stupňa o trovách konania rozhodol podľa ust. § 151 ods. 3 O.s.p. a odvolací súd rozhodoval o odvolaní proti rozhodnutiu vo veci samej, ktorým nebolo rozhodnuté o trovách konania, o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.